

Затверджено
Наказ В. о. директора Інституту
від 10.02.2023 р. № 06

Професійний стандарт
„Технік-протезист-ортезист”

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Виготовлення, проведення технічних розрахунків, розроблення нескладних проєктів і простих схем протезно-ортопедичних виробів відповідно до технічних завдань, чинних стандартів і нормативних документів.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція С	Переробна промисловість	Розділ 32	Виробництво іншої продукції	Група 32.5	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів	Клас 32.50	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів
---------------------------	-------------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	--	-----------------------------	--

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Клас	Підклас
З	311	3119
Фахівці	Технічні фахівці в галузі фізичних наук та техніки	Інші технічні фахівці в галузі фізичних наук та техніки

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Технік-протезист-ортезист 3119.

1.5. Узагальнена назва професії

Технік-протезист-ортезист.

1.6. Професійна кваліфікація

Технік-протезист-ортезист (6 рівень НРК).

1.7. Назви типових посад

Технік-протезист-ортезист.

Технік-протезист-ортезист II категорії.

Технік-протезист-ортезист I категорії.

1.8. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)

Посада техника-протезиста-ортезиста постійна. На підприємствах, в організаціях, установах відповідної сфери діяльності, незалежно від форм власності.

Безпосередньо підпорядковується інженеру-технологу-протезисту чи технологу ортопедичному, а також керівнику структурного підрозділу та/або керівнику підприємства, установи, організації.

1.9. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку встановлюється відповідно до чинного законодавства, колективного договору, правил внутрішнього трудового розпорядку, графіку роботи.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, графіками надання відпусток, колективним договором.

1.10. Умови допуску до роботи за професією

На посаду „Технік-протезист-ортезист I категорії”:

вища освіта освітнього ступеня бакалавр за спеціальностями галузі знань 16 „Хімічна та біоінженерія”;

стаж роботи на посаді „Технік-протезист-ортезист II категорії” – не менше ніж 2 роки.

На посаду „Технік-протезист-ортезист II категорії”:

вища освіта освітнього ступеня бакалавр за спеціальностями галузі знань 16 „Хімічна та біоінженерія”;

стаж роботи на посаді „Технік-протезист-ортезист – не менше ніж 2 роки.

На посаду „Технік-протезист-ортезист”:

вища освіта освітнього ступеня бакалавр за спеціальностями галузі знань 16 „Хімічна та біоінженерія”;

без вимог до стажу.

Наявність інших документів передбачених законодавством.

1.11. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Диплом бакалавра (6 рівень НРК) відповідної галузі знань.

Інший документ, що підтверджує професійну кваліфікацію.

2. Навчання та професійний розвиток

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка здійснюється на відповідному рівні вищої освіти.

2.2. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Законодавством передбачене обов’язкове підвищення кваліфікації в межах вимог до професії не рідше ніж один раз на 5 років.

2.3. Спеціальне, спеціалізоване навчання (назва кваліфікації)

Інструктаж з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту проводиться один раз на рік.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Конституція України.

Кодекс законів про працю України.

Резолюція Генеральної Асамблеї ООН „Загальна декларація прав людини”

Європейська соціальна хартія (переглянута).

Закон України „Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї”.

Закон України „Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції”.

Закон України „Про наукову і науково-технічну діяльність”.

Закон України „Про наукову і науково-технічну експертизу”.

Закон України „Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”.

Закон України „Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”.

Закон України „Про соціальні послуги”.

Закон України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”.

Закон України „Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні”.

Закон України „Основи законодавства України про охорону здоров’я”.

Закон України „Про освіту”.

Закон України „Про вищу освіту”.

Закон України „Про охорону праці”.

Закон України „Про захист персональних даних”.

Закон України „Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні”.

Указ Президента України від 01.06.2005 № 900/2005 „Про першочергові заходи щодо створення сприятливих умов життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 № 757 „Про затвердження Положення про індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 02.10.2013 № 753 „Про затвердження Технічного регламенту щодо медичних виробів”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 08.12.2006 № 1686 „Про затвердження Державної типової програми реабілітації осіб з інвалідністю”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 267 „Про затвердження Положення про Міністерство охорони здоров’я України”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321 „Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з

інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби, їх переліку”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 518 „Деякі питання протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом окремих категорій громадян, які втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.1997 № 431 „Про розвиток вітчизняного виробництва засобів реабілітації інвалідів”.

Наказ Міністерства соціальної політики України та Міністерства охорони здоров'я України від 20.11.2020 № 774/2691 „Про затвердження Переліку діагнозів відповідно до найменування технічних та інших засобів реабілітації згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18.01.2021 за № 74/35696.

Наказ Міністерства соціальної політики України від 29.03.2017 № 518 „Про затвердження Випуску 80 „Соціальні послуги” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників”.

4. Загальні компетентності

Умовне позначення	Загальні компетентності
ЗК.01	Здатність застосовувати знання у професійній діяльності
ЗК.02	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
ЗК.03	Здатність до аналізу та синтезу
ЗК.04	Здатність користуватися сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук
ЗК.05	Здатність розробляти та управляти проєктами
ЗК.06	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань)
ЗК.07	Здатність працювати як автономно, так і в команді
ЗК.08	Здатність спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності, протидіяти її дискримінації

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення трудових функцій

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Проведення підготовчих робіт з виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Здатність застосовувати у професійній діяльності вітчизняну законодавчу базу щодо забезпечення населення протезно-ортопедичними виробами та розвитку виробництва	А1
		Здатність застосовувати нормативно-правові документи щодо підготовки робочого місця відповідно до норм охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки	А2
		Здатність організовувати роботу з дотриманням правил і норм експлуатації технологічного обладнання, ручних інструментів і верстатів	А3
		Здатність застосовувати в роботі сучасне лабораторне обладнання, біоматеріали та комп'ютерну техніку	А4
		Здатність забезпечувати безпечність та якість робіт, наявність та цілісність предметів та засобів праці	А5
		Здатність скласти заявки про придбання необхідних матеріалів, обладнання та інструментів	А6
		Здатність використовувати необхідну техніко-технологічну та проєктну документацію, програмне забезпечення тощо	А7
Б	Проведення консультування та надання допомоги щодо користування протезно-ортопедичними виробами	Здатність консультувати пацієнта щодо призначення йому протезно-ортопедичних виробів у відповідній клінічній ситуації	Б1
		Здатність призначати комплектуючі до протезно-ортопедичних виробів згідно з медичними показниками пацієнта	Б2
		Здатність надавати рекомендації пацієнту щодо користування протезно-ортопедичними виробами та їх експлуатації	Б3
		Здатність формувати кукс при первинному протезуванні	Б4
		Здатність надавати пацієнту компресійну терапію та настанови у допротезний період	Б5
В	Ведення технологічної документації щодо виготовлення індивідуальних протезно-	Здатність проводити технічні розрахунки та скласти схеми побудови протезно-ортопедичних виробів	В1
		Здатність використовувати каталоги та іншу технологічну документацію для визначення норми витрат матеріалів	В2

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
	ортопедичних виробів	Здатність розробляти нескладні проекти та прості схеми відповідно до технічних завдань, чинних стандартів та нормативних документів	В3
Г	Здійснення виробничого процесу з виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Здатність визначати, призначати та підтверджувати необхідні матеріали та компоненти для виготовлення протезно-ортопедичного виробу	Г1
		Здатність виготовляти гіпсові зліпки	Г2
		Здатність модифікувати негативи або позитиви під контролем більш кваліфікованого працівника	Г3
		Здатність використовувати ручні інструменти та верстати при виготовленні технічних засобів реабілітації	Г4
		Здатність виготовляти протезно-ортопедичні вироби під керівництвом інженера-технолога-протезиста або технолога ортопедичного	Г5
		Здатність регулювати протезно-ортопедичні вироби за допомогою протезоміру чи іншого спеціального обладнання відповідно до технічних вимог	Г6
		Здатність проводити косметичну обробку протезів та ортезів з урахуванням схеми побудови виробу	Г7
Г	Здійснення контролю, супроводу та оцінки готового виробу	Здатність проводити підгонку та регулювання протезно-ортопедичних виробів	Г1
		Здатність здійснювати технічне обслуговування та ремонт протезно-ортопедичних виробів	Г2
		Здатність вживати заходи щодо усунення виявлених недоліків та контролю якості готового виробу	Г3
Д	Запровадження сучасних технологій виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Здатність систематизувати, аналізувати та обробляти інформацію щодо протезно-ортопедичних виробів	Д1
		Здатність надавати пропозиції щодо раціональних методів роботи для підвищення її ефективності	Д2
		Здатність підвищувати професійний рівень, здійснювати самоосвіту, брати участь у навчанні інших техніків-протезистів	Д3
		Здатність вдосконалювати власну професійну діяльність способом вивчення сучасних методів та методик щодо матеріалів, обладнання та технологічних процесів виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Д4

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
		Здатність підвищувати свій професійний рівень, здійснювати самоосвіту	Д5
		Здатність використовувати методи тестування медичних приладів і систем, розрахунків основних вузлів електронних і мікропроцесорних систем медичного призначення	Д6
		Здатність застосовувати біомеханічні принципи для прийняття оптимальних рішень клінічних проблем у протезуванні та ортезуванні	Д7

6. Опис трудових функцій (трудові функції; предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент; професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій), знання, уміння та навички)

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Проведення підготовчих робіт з виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Робоче місце оснащене комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням; сучасне лабораторне обладнання; технологічна документація.	А1. Здатність застосовувати у професійній діяльності вітчизняну законодавчу базу щодо забезпечення населення протезно-ортопедичними виробами та розвитку виробництва	А1.31. Нормативно-правові акти, які регулюють професійну діяльність техніка-протезиста-ортезиста А1.32. Державні стандарти соціальних послуг України А1.33. Вимоги законодавства України щодо захисту персональних даних А1.34. Інструкції та відомчі документи А1.35. Основи психологічних, правових знань А1.36. Основні методи, способи та засоби отримання, зберігання, обробки інформації за допомогою інформаційних технологій А1.37. Етичні норми	А1.У1. Аналізувати, розуміти та дотримуватись положень та вимог законодавчих, нормативно-правових актів, що діють у професійній сфері А1.У2. Застосовувати Державні стандарти соціальних послуг України А1.У3. Дотримуватись вимог законодавства щодо захисту персональних даних А1.У4. Тлумачити та застосовувати на практиці відомчі накази, інструкції, розпорядження, та інші нормативно-правові акти у сфері надання соціальних послуг А1.У5. Використовувати психологічні, правові знання А1.У6. Використовувати основні методи, способи та засоби отримання, зберігання, обробки інформації, використовуючи різні інформаційні джерела, сучасні

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
		A2. Здатність застосовувати нормативно-правові документи щодо підготовки робочого місця відповідно до норм охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки	A2.31. Нормативно-правові документи з питань підготовки робочого місця відповідно до норм охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки A2.32. Загальні вимоги до підготовки робочого місця техника-протезиста-ортезиста A2.33. Класифікація, правила підбору необхідного інструменту, обладнання, приладів та устаткування A2.34. Правила експлуатації, чистки, здавання та зберігання інвентарю, приладів, устаткування та обладнання A2.35. Процедура налаштування та запуску електричного та механічного обладнання для виконання необхідних технологічних операцій	інформаційні технології та мережу Інтернет A1.Y7. Дотримуватись правил професійної етики та деонтології A2.Y1. Аналізувати, розуміти вимоги нормативно-правових актів, які регулюють професійну діяльність техника-протезиста-ортезиста A2.Y2. Застосовувати нормативно-правові документи з питань підготовки робочого місця відповідно до норм охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки A2.Y3. Підбирати та готувати необхідні для роботи інструменти, виробничий інвентар, вимірювальні пристрої, прилади, устаткування та обладнання A2.Y4. Підбирати та готувати місце для зберігання дефектних деталей та інших відходів, сортувати їх відповідно до інструкцій з переробки A2.Y5. Застосовувати правила експлуатації, чистки, здавання та

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			A2.36. Правила здавання-приймання робочого місця техніка-протезиста-ортезиста після завершення роботи A1.31. Нормативно-правові акти, які регулюють професійну діяльність техніка-протезиста-ортезиста	зберігання інвентарю, приладів, устаткування та обладнання A2.У6. Налаштовувати та запускати електричне та механічне обладнання для виконання необхідних технологічних операцій A2.У7. Здавати робоче місце техніка-протезиста-ортезиста після завершення роботи
		A3. Здатність організовувати роботу з дотриманням правил і норм експлуатації технологічного обладнання, ручних інструментів і верстатів	A3.31. Правила з пожежної безпеки, охорони праці, виробничої санітарії, які застосовуються на підприємстві A3.32. Правила дотримання електробезпеки під час експлуатації електрообладнання A3.33. Основні засади та методи надання домедичної допомоги потерпілому при ураженні електричним струмом та інших нещасних випадків на виробництві A3.34. Напрями та правила евакуації персоналу в разі виникнення техногенних	A3.У1. Застосовувати положення нормативних актів та інструкцій щодо охорони праці, з пожежної безпеки, виробничої санітарії в практичній діяльності A3.У2. Використовувати первинні засоби пожежогасіння A3.У3. Надавати домедичну допомогу потерпілим, зокрема у разі ураження електричним струмом та інших нещасних випадків на виробництві A3.У4. Використовувати засоби попередження та усунення природних і непередбачених виробничих негативних явищ A3.У5. Застосовувати на практиці та демонструвати на вимогу

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			аварій A3.35. Місце розташування, порядок застосування та принцип експлуатації засобів індивідуального та колективного захисту	керівництва та/чи відповідальних осіб перед початком та/чи в процесі роботи здатність використовувати засоби індивідуального та колективного захисту
		A4. Здатність застосовувати в роботі сучасне лабораторне обладнання, біоматеріали та комп'ютерну техніку	A4.31. Механізм призначення протезно-ортезних виробів A4.32. Номенклатура протезно-ортезних виробів A4.33. Біомеханічні принципи для прийняття оптимальних рішень клінічних проблем у протезуванні та ортезуванні A4.34. Основи анатомії, фізіології, патології, біомеханіки опорно-рухового апарату людини A4.35. Основи біоінженерних технологій	A4.U1. Володіти основами призначення протезно-ортезних виробів A4.U2. Застосовувати номенклатуру протезно-ортезних виробів A4.U3. Проводити необхідні розрахунки, використовуючи сучасну електронно-обчислювальну техніку A4.U4. Застосовувати знання з анатомії, фізіології, патології, біомеханіки опорно-рухового апарату людини в практичній діяльності. A4.U5. Використовувати біоінженерні технології при розробці нових виробів медичного та протезно-ортезного призначення
		A5. Здатність забезпечувати безпечність та якість робіт,	A5.31. Будова та принцип роботи відповідного	A5.U1. Спостерігати за правильним функціонуванням

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
		наявність та цілісність предметів та засобів праці	устаткування та обладнання A5.32. Правила підналагодження та перевірки на якісну роботу обладнання A5.33. Інформація про технологічні процеси, раціональні режими роботи обладнання, їх класифікація	обладнання, приладів, використанням інструментів, допоміжного обладнання тощо A5.U2. Усувати відхилення в роботі обладнання, інформувати працівників, відповідальних за ремонтно- налагоджувальні роботи про наявні складні несправності A5.U3. Дотримуватися технологічного процесу та раціонального режиму роботи обладнання
		A6. Здатність скласти заявки про придбання необхідних матеріалів, обладнання та інструментів	A6.31. Правила розрахунку кількості необхідних матеріалів, інструментів, приладів, деталей тощо A6.32. Правила отримання та розподілу необхідних для виконання змінного завдання матеріалів, інструментів та обладнання за кількістю та якістю A6.33. Правила та порядок дій при виявленні недоліків під час приймання матеріалів, сировини, інструментів та обладнання	A6.U1. Скласти заявки на одержання необхідної техніко-технологічної та проєктної документації, програмного забезпечення, запасних частин, деталей, агрегатів, модулів для обладнання та устаткування, приборів і приладів A6.U2. Контролювати поповнення, реалізацію та облік відповідних предметів і засобів праці A6.U3. Розраховувати необхідну кількість витратних матеріалів

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
		A7. Здатність використовувати необхідну техніко-технологічну та проектну документацію, програмне забезпечення тощо	A7.31. Нормативно-правові акти, інструкції та методичні документи з питань забезпечення населення протезно-ортезними виробами A7.32. Виконання технологічної послідовності операцій процесу виготовлення виробу A7.33. Основи сучасних інформаційних технологій та мережі Інтернет	A7.U1. Використовувати нормативні документи щодо виробничо-господарської діяльності підприємства для ведення технологічної документації A7.U2. Застосовувати технологічну послідовність операцій процесу виготовлення виробу з урахуванням очікуваних результатів реабілітації та потреб пацієнтів A7.U3. Використовувати сучасні інформаційні технології та мережу Інтернет для ведення технологічної документації
Б. Проведення консультування та надання допомоги щодо користування протезно-ортопедичними виробами	Робоче місце оснащене комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням; сучасне лабораторне обладнання; номенклатура необхідних матеріалів, каталоги та інша технологічна	Б1. Здатність консультувати пацієнта щодо призначення йому протезно-ортопедичних виробів у відповідній клінічній ситуації	Б1.31. Технічні вимоги до виготовлення протезно-ортезних виробів Б1.32. Анатомія та фізіологія опорно-рухового апарату Б1.33. Біомеханіка суглобів, статико-динамічні особливості опорно-рухового апарату Б1.34. Вимоги нормативної документації, що регламентує діяльність із	Б1.U1. Проводити антропометричні вимірювання пацієнта та підбирати протезно-ортезні вироби залежно від індивідуальних особливостей пацієнта Б1.U2. Застосовувати знання з анатомії та фізіології опорно-рухового апарату Б1.U3. Застосовувати знання з біомеханіки суглобів, статико-динамічних особливостей опорно-

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
	документація.		забезпечення протезно-ортезними виробами Б1.35. Основи професійної етики A4.32. Номенклатура протезно-ортезних виробів	рухового апарату Б1.У4. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності Б1.У5. Виявляти позитивне ставлення, толерантність, висловлювати емоційну підтримку пацієнту, його законним представникам A1.У7. Дотримуватись правил професійної етики та деонтології
		Б2. Здатність призначати комплектуючі до протезно-ортопедичних виробів згідно з медичними показниками пацієнта	Б2.31. Основи біомеханіки руху; правила антропометричних вимірів пацієнта A4.31. Механізм призначення протезно-ортезних виробів A4.32. Номенклатура протезно-ортезних виробів	Б2.У1. Підбирати протезно-ортезні вироби залежно від індивідуальних особливостей пацієнта Б2.У2. Застосовувати вимоги нормативних документів до основних видів продукції (послуг) Б1.У3. Застосовувати знання з біомеханіки суглобів, статико-динамічних особливостей опорно-рухового апарату
		Б3. Здатність надавати рекомендації пацієнту щодо користування протезно-ортопедичними виробами та їх експлуатації	Б3.31. Будова та функції організму людини, її кісткову, м'язову, нервову, кровоносну, дихальну, травну та видільну системи;	Б3.У1. Взаємодіяти з членами реабілітаційної команди, соціальною та медичною службою та іншими організаціями з питань комплексної протезно-

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			будову опорно-рухового апарату людини Б3.32. Характер руху суглобів кінцівок, робота м'язово-зв'язувального апарату Б3.33. Поняття про деформації: вроджені та статичні деформації, сколіоз, деформації стоп, травматичні деформації, грижі та пухлини внутрішніх органів Б3.34. Способи комунікації з фахівцями інших організацій з питань комплексної протезно-ортезної допомоги на користь пацієнта	ортезної допомоги на користь пацієнта Б3.У2. Проводити примірку протезно-ортезних виробів на пацієнті Б3.У3. Застосовувати вимоги нормативних документів до основних видів продукції (послуг) і процесів Б3.У4. Володіти основами призначення протезно-ортезних виробів, розбиратися в їх властивостях і призначенні, підбирати аналоги
		Б4. Здатність формувати кукс при первинному протезуванні	Б4.31. Методи ампутацій, екзартикуляцій і показання до них Б4.32. Способи підготовки кукси для протезування Б4.33. Особливості виконання ампутацій на різних сегментах: найбільш раціональний рівень, способи обробки кісткового	Б4.У1. Визначити анатомічну довжину кукси кінцівки, її форму, наявність клінічних ознак хвороби кукси Б4.У2. Визначити об'єм рухів у суглобах, що розташовані поблизу від кукси Б4.У3. Клінічно та рентгенологічно оцінити функціональний стан кукси

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			обпилу, судин і нервів Б4.34. Види протезів і строки протезування Б4.35. Вади та захворювання ампутаційної кукси Б4.36. Показання до різних видів ортопедичних виробів при вроджених і набутих хворобах, травмах апарата опори та руху	Б4.У4. Підбирати оптимальний варіант протезного виробу Б4.У5. Володіти особливостями обстеження хворих з ампутаційними куками кінцівок, а також різними методами підготовки кукси до протезування Б4.У6. Діагностувати вади та захворювання кукс, а також їх лікування
		Б5. Здатність надавати пацієнту компресійну терапію та настанови у допротезний період	Б5.31. Методи застосування різноманітних бандажів з еластичних та нееластичних бинтів, компресійних виробів, апаратних засобів, що створюють на поверхні тіла людини тиск, який поширюється на глибоколежачі органи та тканини, що призводить до розвитку лікувального та/або профілактичного ефекту Б5.32. Методи формування компресійних бандажів Б5.33. Протинабрякову терапію, догляд за рубцями	Б5.У1. Усувати такі симптоми, як набряк, болі та тяжкість, судоми, сприяти регресу трофічних розладів, а також проводити профілактику тромбозу поверхневих та глибоких вен, прогресування та рецидиву захворювання Б5.У2. Використовувати силіконові лайнери Б5.У3. Формувати рубець і запобігати зайвому розростанню сполучної тканини
В. Ведення технологічної	Робоче місце оснащене	В1. Здатність проводити технічні розрахунки та	В1.31. Теорія та практика технологічного процесу	В1.У1. Застосовувати теорію та практику технологічного процесу

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
документації щодо виготовлення індивідуальних протезно-ортопедичних виробів	комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням; сучасне лабораторне обладнання; технологічна документація.	складати схеми побудови протезно-ортопедичних виробів	виготовлення протезно-ортезних виробів B1.32. Будова, конструктивні особливості та схеми збирання всіх видів протезів та ортезів B1.33. Порядок і методи планування технологічної підготовки виробництва B1.31. Технічні вимоги до виготовлення протезно-ортезних виробів	у виготовленні протезно-ортезних виробів B1.U2. Дотримуватись технічних вимог до виготовлення протезно-ортезних виробів B1.U3. Читати конструкторську та технологічну документацію з профілю спеціальності B1.U4. Комбінувати технологічні процеси залежно від індивідуальних особливостей пацієнта
		B2. Здатність використовувати каталоги та іншу технологічну документацію для визначення норми витрат матеріалів	B2.31. Правила розрахунку кількості необхідних матеріалів A4.32. Номенклатура протезно-ортезних виробів A7.31. Нормативно-правові акти, інструкції та методичні документи з питань забезпечення населення протезно-ортезними виробами	B2.U1. Використовувати нормативно-правові акти, інструкції та методичні документи щодо виробничо-господарської діяльності підприємства A4.U2. Застосовувати номенклатуру протезно-ортезних виробів A6.U3. Розраховувати необхідну кількість витратних матеріалів
		B3. Здатність розробляти нескладні проєкти та прості схеми відповідно до технічних завдань, чинних стандартів і нормативних документів	B3.31. Правила складання технологічних регламентів, конструкторських креслень, специфікації, тощо B3.32. Методи	B3.U1. Складати відповідні технологічні регламенти, конструкторські креслення, специфікації тощо B3.U2. Здійснювати

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			систематизації виробничих результатів В3.33. Методи розробки технічного завдання на розробку та створення біомедичних апаратів, систем і протезно-ортезних виробів В1.32. Будова, конструктивні особливості та схеми збирання всіх видів протезів та ортезів	систематизацію виробничих результатів В3.У3. Читати конструкторську та технологічну документацію за профілем спеціальності В3.У4. Проектувати біотехнічні системи та протезно-ортезні вироби різного призначення з дотриманням технічних вимог
Г. Здійснення виробничого процесу з виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Робоче місце оснащено комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням; сучасне лабораторне та інше спец. обладнання відповідно до технічних вимог; технологічна документація.	Г1. Здатність визначати, призначати та підтверджувати необхідні матеріали та компоненти для виготовлення протезно-ортопедичного виробу	Г1.31. Методи підбору протезних або ортезних конструкцій, матеріалів, комплектувальних виробів і додаткових елементів Г1.32. Види основних конструкційних і сировинних, металевих і неметалічних матеріалів Г1.33. Класифікація, властивості, маркування та сфера застосування конструкційних матеріалів, принципи їх вибору для застосування у виробництві Г1.34. Особливості будови,	Г1.У1. Підбирати конструкції, комплектування та технологію виготовлення протеза з урахуванням індивідуальних особливостей пацієнта Г1.У2. Використовувати методи вакуумного формування для термопластичних і термореактивних матеріалів Г1.У3. Застосовувати силіконові матеріали та комплектуючі Г1.У4. Вибирати та розшифровувати марки конструкційних матеріалів і підбирати способи та режими обробки матеріалів для

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			призначення та властивості різних матеріалів; види обробки різних матеріалів; вимоги до якості обробки деталей Г1.35. Властивості та сферу застосування сировинних матеріалів; вимоги техніки безпеки при зберіганні та використанні різних матеріалів	виготовлення різних деталей Г1.У5. Застосовувати принципи призначення та властивості різних матеріалів; види обробки різних матеріалів; вимоги до якості обробки деталей
		Г2. Здатність виготовляти гіпсові зліпки	Г2.31. Правила виготовлення негативу та позитиву (гіпсових моделей кукс, кінцівок і тулуба), правила зняття мірок для виготовлення виробів Б1.31. Технічні вимоги до виготовлення протезно-ортезних виробів Б1.33. Біомеханіка суглобів, статико-динамічні особливості опорно-рухового апарату В1.31. Теорія та практика технологічного процесу виготовлення протезно-ортезних виробів	Г2.У1. Виконувати гіпсо-зліпувальні роботи та моделювання гіпсових позитивів Б1.У3. Застосовувати знання з біомеханіки суглобів, статико-динамічних особливостей опорно-рухового апарату В1.У1. Застосовувати теорію та практику технологічного процесу у виготовленні протезно-ортезних виробів В1.У2. Дотримуватись технічних вимог до виготовлення протезно-ортезних виробів

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
		Г3. Здатність модифікувати негативи або позитиви під контролем більш кваліфікованого працівника	Г3.31. Технологічні операції зі зняття гіпсових негативів, виготовлення гіпсових позитивів з виконанням гіпсотомії (відповідне корегування) Г3.32. Технологічний процес модифікації виробів, внесення конструктивних змін до виробу для забезпечення оптимальної підгонки Б1.32. Анатомія та фізіологія опорно-рухового апарату	Г3.У1. Виготовляти гіпсові зліпки та проводити необхідні заміри Г3.У2. Здійснювати модифікацію виробів, вносити конструктивні зміни до виробу для забезпечення оптимальної підгонки Б1.У2. Застосовувати знання з анатомії та фізіології опорно-рухового апарату
		Г4. Здатність використовувати ручні інструменти та верстати при виготовленні технічних засобів реабілітації	Г4.31. Технологія виробництва продукції Г4.32. Обладнання, інструменти та пристосування для виготовлення технічних засобів реабілітації	Г4.У1. Володіти ручними інструментами та верстатами, що використовуються при виготовленні технічних засобів реабілітації Г4.У2. Використовувати обладнання, інструменти та пристосування для виготовлення технічних засобів реабілітації
		Г5. Здатність виготовляти протезно-ортопедичні вироби під керівництвом інженера-технолога-протезиста або технолога ортопедичного	Г5.31. Методи виготовлення та складання протезно-ортопедичних виробів та їх елементів, куксоприймачів, системи утримання тощо	Г5.У1. Застосовувати принципи інженерної біомеханіки та біоматеріалознавства для дослідження та моделювання структури та функції опорно-

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			Г5.32. Основи антропометрії, принципи інженерної біомеханіки та біоматеріалознавства для дослідження та моделювання структури та функції опорно-рухового апарата й проектування штучних протезів і його частин, проектування виробів, розроблення методів і технологій заміни чи відновлення втрачених сенсорних і моторних здібностей; заміни чи відновлення окремих частин чи деталей виробу Г5.33. Способи виготовлення приймальних гільз для протезу Г5.34. Номенклатура протезу та ортезу; особливості та сфера застосування вузлів; призначення та принципи роботи юстирувальних пристроїв; взаємодія зчленованих вузлів під час експлуатації	рухового апарата й проектування штучних протезів і його частин, проектування виробів, розроблення методів і технологій заміни чи відновлення втрачених сенсорних і моторних здібностей; заміни чи відновлення окремих частин чи деталей виробу Г5.У2. Виготовлення приймальних гільз та складання протеза з комплектуючих, деталей і вузлів Г5.У3. Проводити антропометричні вимірювання пацієнта та підбирати комплектуючі для протезу залежно від індивідуальних особливостей пацієнта Г5.У4. Виготовляти каркасні, порожнисті протезно-ортопедичні вироби з композитних матеріалів Г5.У5. Співпрацювати з іншими фахівцями, задіяними у виготовленні протезу чи ортезу чи іншого ортопедичного виробу Г5.У6. Дотримуватись вимог ділового етикету Г5.У7. Використовувати різні

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			Г5.35. Методи співпраці з іншими фахівцями, задіяними у виготовленні протезу, ортезу чи іншого ортопедичного виробу Г5.36. Особливості сприйняття інформації різними категоріями осіб В1.32. Будова, конструктивні особливості та схеми збирання всіх видів протезів та ортезів Г4.31. Технологія виробництва продукції	способи комунікації з урахуванням індивідуальних особливостей пацієнта В1.У1. Застосовувати теорію та практику технологічного процесу у виготовленні протезно-ортезних виробів
		Г6. Здатність регулювати протезно-ортопедичні вироби за допомогою протезоміру чи іншого спеціального обладнання відповідно до технічних вимог	Г6.31. Склад, призначення, правила застосування робочого, контрольно-вимірювального інструменту Г3.32. Технологічний процес модифікації виробів, внесення конструктивних змін до виробу для забезпечення оптимальної підгонки	Г6.У1. Проводити корекцію біомеханічних параметрів протеза залежно від індивідуальних особливостей пацієнта Г3.У2. Здійснювати модифікацію виробів, вносити конструктивні зміни до виробу для забезпечення оптимальної підгонки
		Г7. Здатність проводити косметичну обробку протезів та ортезів з урахуванням схеми побудови виробу	Г7.31. Склад, конструктивні особливості та схеми збирання всіх видів протезів та ортезів	Г7.У1. Забезпечувати косметичну відповідність зовнішнього вигляду протеза та ортеза анатомічній нормі

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			Г7.32. Технологія косметичної декоративної обробки протезу та ортезу Г7.33. Механізм досягнення результатів для адаптації пацієнтів до життєвих обставин	Г7.У2. Досягати результатів для адаптації пацієнтів до життєвих обставин Г7.У3. Використовувати обладнання, інструменти та пристосування
Г. Здійснення контролю, супроводу та оцінки готового виробу	Робоче місце оснащене відповідними вимірювальними інструментами технічна документація, тощо	Г1. Здатність проводити підгонку та регулювання протезно-ортопедичних виробів	Б2.31. Основи біомеханіки руху; правила антропометричних вимірів пацієнта Г7.31. Склад, конструктивні особливості та схеми збирання всіх видів протезів та ортезів	Г1.У1. Проводити примірku протезу та ортезу на пацієнті Г6.У1. Проводити корекцію біомеханічних параметрів протеза залежно від індивідуальних особливостей пацієнта
		Г2. Здатність здійснювати технічне обслуговування та ремонт протезно-ортопедичних виробів	Г2.31. Технологічний процес здійснення подальшого спостереження за виробом Г2.32. Способи технічного обслуговування протезно-ортопедичного виробу Г2.33. Види ремонту та заміну складових виробу	Г2.У1. Застосовувати методи спостереження за виробом для подальшого технологічного процесу Г2.У2. Визначати необхідність у проведенні робіт з технічного обслуговування протезно-ортопедичного виробу для оптимізації його підгонки, функціонування та косметичного вигляду Г2.У3. Визначати потребу в ремонті та заміні складових

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
		ГЗ. Здатність вживати заходи щодо усунення виявлених недоліків і контролю якості готового виробу	ГЗ.31. Виробничі потужності, технічні характеристики, конструктивні особливості та режими роботи устаткування, правила його експлуатації ГЗ.32. Технічні вимоги щодо сировини, матеріалів і готової продукції Г4.31. Технологія виробництва продукції	виробу ГЗ.У1. Організовувати технологічну підготовку та технологічний процес ГЗ.У2. Дотримуватись технічних вимог щодо сировини, матеріалів і готової продукції ГЗ.У3. Вибирати типові методи та способи виконання професійних завдань, оцінювати їх ефективність та якість
Д. Запровадження сучасних технологій виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Відповідно до сучасних технологій процесу виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Д1. Здатність систематизувати, аналізувати та обробляти інформацію щодо протезно-ортопедичних виробів	Д1.31. Сучасні інформаційно-комунікативні технології, інформаційні ресурси та програмні продукти Д1.32. Методи аналізу сучасного стану досліджень із запровадження сучасних технологій виготовлення протезно-ортезних виробів, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	Д1.У1. Аналізувати сучасний стан досліджень із запровадження сучасних технологій виготовлення протезно-ортопедичних виробів Д1.У2. Вивчати та аналізувати інформацію, технічні дані, показники та результати роботи, узагальнювати та систематизувати їх, проводити необхідні розрахунки, використовуючи сучасну електронно-обчислювальну техніку
		Д2. Здатність надавати	Д2.31. Методи та технології	Д2.У1. Застосовувати та

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
		пропозиції щодо раціональних методів роботи для підвищення її ефективності	в галузях біоінженерії та ортопедичних технологій, призначені для використання при дослідженні та створенні об'єктів і систем медико-технічного призначення Д2.32. Передові світові розробки, сучасні технології з виготовлення протезно-ортезних виробів, особливості проведення підготовки виробництва з їх запровадження	вдосконалювати існуючі технології створення та безпечного медичного застосування протезно-ортезних виробів Д2.У2. Вивчати передові світові розробки, сучасні технології з виготовлення протезно-ортезних виробів, особливості проведення підготовки виробництва з їх запровадження
		Д3. Здатність підвищувати професійний рівень, здійснювати самоосвіту, брати участь у навчанні інших техніків-протезистів	Д3.31. Методи проведення навчання на виробництві техніків-протезистів (механіків ПОВ), як починаючих, так і вдосконалюючих фаховий рівень Д3.32. Основи організації та удосконалення власної професійної діяльності, підвищення кваліфікації, здійснення самоосвіти Д3.33. Принципи підвищення знань у професійній сфері способом	Д3.У1. Організовувати та проводити навчання на виробництві техніків-протезистів (механіків ПОВ), як починаючих, так і вдосконалюючих фаховий рівень Д3.У2. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей, організовувати та вдосконалювати власну професійну діяльність Д3.У3. Підвищувати

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			участі у наукових конференціях, круглих столах, семінарах тощо; збирання, накопичення, обробка, аналіз, оцінювання інформації щодо напрямку своєї діяльності	кваліфікацію, здійснювати самоосвіту брати участь у наукових конференціях, круглих столах, семінарах тощо; збирати, накопичувати, обробляти, аналізувати, оцінювати інформацію щодо напрямку своєї діяльності
		Д4. Здатність вдосконалювати власну професійну діяльність способом вивчення сучасних методів і методик щодо матеріалів, обладнання та технологічних процесів виготовлення протезно-ортопедичних виробів	Д4.31. Передові світові розробки, сучасні технології з виготовлення ПОВ, особливості проведення підготовки виробництва з їх запровадження Д4.32. Методи та технології в галузях біоінженерії та ортопедичних технологій, призначені для використання при дослідженні й створенні об'єктів і систем медико-технічного призначення Д1.31. Сучасні інформаційно-комунікативні технології, інформаційні ресурси та програмні продукти	Д4.У1. Вивчати передові світові розробки, сучасні технології з виготовлення ПОВ, особливості проведення підготовки виробництва з їх запровадження Д1.У1. Аналізувати сучасний стан досліджень із запровадження сучасних технологій виготовлення протезно-ортопедичних виробів Д2.У1. Застосовувати та вдосконалювати існуючі технології створення та безпечного медичного застосування протезно-ортезних виробів
		Д5. Здатність підвищувати свій професійний рівень, здійснювати самоосвіту	Д5.31. Принципи підвищення знань у професійній сфері способом	Д5.У1. Сприяти розвитку творчої ініціативи, раціоналізації, винахідництва, впровадженню

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			участі у наукових конференціях, круглих столах, семінарах тощо, збирання, накопичення, обробка, аналіз, оцінювання інформації щодо напрямку своєї діяльності Д3.32. Основи організації та удосконалення власної професійної діяльності, підвищення кваліфікації, здійснення самоосвіти	досягнень вітчизняної та зарубіжної науки, техніки, використання передового досвіду, які забезпечують ефективну роботу підприємства Д5.У2. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей організовувати та удосконалювати власну професійну діяльність
		Д6. Здатність використовувати методи тестування медичних приладів і систем, розрахунків основних вузлів електронних і мікропроцесорних систем медичного призначення	Д6.31. Методи та технології в галузях біоінженерії та ортопедичних технологій, призначені для використання під час досліджень і створення об'єктів і систем медико-технічного призначення Д6.32. Методи тестування медичних приладів і систем, розрахунків основних вузлів електронних і мікропроцесорних систем медичного призначення	Д6.У1. Застосовувати методи та технології в галузях біоінженерії та ортопедичних технологій, призначені для використання під час досліджень і створення об'єктів і систем медико-технічного призначення Д6.У2. Стежити за додержанням установлених вимог, чинних норм, правил, технічних і технологічних регламентів, а також державних і міжнародних стандартів Д6.У3. Налаштовувати модулі з

Трудова функція	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
			Д6.33. Склад, призначення, правила застосування контрольно-вимірювального інструменту. Термінологія та одиниці вимірювання величин відповідно до чинних стандартів та міжнародної системи одиниць СІ	механічною системою керування та зовнішнім джерелом енергії
		Д7. Здатність застосовувати біомеханічні принципи для прийняття оптимальних рішень клінічних проблем у протезуванні та ортезуванні	Д7.31. Призначення протезів і ортезів для широкого діапазону клінічних ситуацій А4.33. Біомеханічні принципи для прийняття оптимальних рішень клінічних проблем у протезуванні та ортезуванні	Д7.У1. Проектувати біотехнічні системи та протезно-ортопедичні вироби різного призначення з дотриманням технічних вимог, а також супроводжувати їх експлуатацію Д7.У2. Брати участь, як повноправний член клінічної бригади, в огляді, призначенні, виборі протезних або ортезних конструкцій, включаючи вибір матеріалів, компонентів і допоміжних пристроїв для пересування А4.У5. Використовувати біоінженерні технології при розробці нових виробів медичного та протезно-ортезного призначення

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробник професійного стандарту

Науково-дослідний інститут соціальної політики Міністерства соціальної політики України і Національної академії наук України.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Національне агентство кваліфікацій.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

10 лютого 2023 року.

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Січень 2028 року.